

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та
дорадництва

ЗАТВЕРДЖЕНО
ННІ неперервної освіти
22 червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІЙ»**

Галузь знань	<u>28 «Публічне управління та адміністрування»</u>
Спеціальність	<u>281 «Публічне управління та адміністрування»</u>
Освітня програма	<u>«Публічне управління та адміністрування»</u>
ННІ (факультет)	<u>неперервної освіти</u>
Розробники:	<u>Анастасія КОЗІН, доцент кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва, д.ю.н., ст. дослідник</u> (посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Стратегічне управління розвитком територій» спрямована на формування у здобувачів знань та практичних навичок щодо розроблення й реалізації стратегій соціально-економічного розвитку територіальних громад, регіонів та інших адміністративно-територіальних одиниць. Дисципліна розкриває сучасні підходи до стратегічного планування, управління місцевим розвитком, використання ресурсного потенціалу територій та забезпечення їхньої конкурентоспроможності в умовах децентралізації та сталого розвитку.

У межах курсу вивчаються теоретичні засади стратегічного управління територіями, методи аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, інструменти стратегічного планування (SWOT-аналіз, PEST-аналіз, сценарне планування), механізми розроблення стратегічних і оперативних планів розвитку, моніторинг та оцінювання ефективності реалізації стратегій. Значна увага приділяється питанням залучення заінтересованих сторін, розвитку партнерства між органами влади, бізнесом і громадськістю, а також використанню інноваційних підходів у територіальному управлінні.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь

Освітній ступінь	Першого (бакалаврського) ОП
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D4 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Факультет/ННІ	ННІ неперервної освіти

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	150
Кількість кредитів ECTS	5

Кількість змістових модулів	3
Курсовий проект (робота)	30
Форма контролю	Екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти (повний термін навчання)

	Форма здобуття вищої освіти
	денна
Курс (рік підготовки)	4
Семестр	7
Лекційні заняття	30 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.
Самостійна робота	90 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.
Форма контролю	Екзамен

Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: формування компетентностей, щодо обґрунтування, розроблення, реалізації та оцінювання стратегій розвитку територій для забезпечення їхнього сталого соціально-економічного зростання та підвищення якості життя населення.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню: іноземна мова за професійним спрямуванням, регіональне управління, місцеве самоврядування, місцеві фінанси та контроль.

Набуття компетентностей

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

ФК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

ФК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

ФК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно правових та морально-етичних норм поведінки.

ФК4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ. ФК6. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.

ФК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

ФК8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

ФК9. Здатність впроваджувати інноваційні технології.

ФК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК12. Здатність виявляти, аналізувати та знаходити шляхи вирішення проблем розвитку територій з урахуванням специфіки повоєнного відновлення.

Програмні результати навчання

ПРН5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

ПРН13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.

ПРН14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.

ПРН17. Знати та розуміти особливості планування розвитку та повоєнного відновлення територій.

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)			
	л	п	с.р.	усього
Тема 1. Теоретичні засади стратегічного управління розвитком територій.	2	2	6	10
Тема 2. Нормативно-правове забезпечення стратегічного планування територіального розвитку в Україні.	2	2	6	10
Тема 3. Система публічного управління та її роль у розвитку територій.	2	2	6	10
Тема 4. Децентралізація та її вплив на стратегічний розвиток територіальних громад.	2	2	6	10
Разом за модулем 1. Теоретико-правові та управлінські основи стратегічного розвитку територій.	8	8	24	40
Тема 5. Аналіз соціально-економічного стану територій як основа стратегічного планування.	2	2	6	10
Тема 6. SWOT-аналіз та інші інструменти стратегічного аналізу територій.	2	2	6	10
Тема 7. Формування стратегічного бачення, місії та цілей розвитку територій.	2	2	6	10
Тема 8. Розроблення стратегії розвитку територіальної громади.	2	2	6	10

Тема 9. Управління ресурсним потенціалом територій.	2	2	6	10
Тема 10. Інвестиційна політика та механізми залучення інвестицій у розвиток територій.	2	2	6	10
Разом за модулем 2. Стратегічний аналіз, планування та ресурсне забезпечення розвитку територій	12	12	36	60
Тема 11. Сталий розвиток територій та принципи екологічної збалансованості.	2	2	6	10
Тема 12. Проєктний підхід у реалізації стратегій розвитку територій.	2	2	6	10
Тема 13. Моніторинг, оцінювання та коригування стратегій розвитку територій.	2	2	6	10
Тема 14. Міжмуніципальне співробітництво та партнерство у стратегічному розвитку територій.	2	2	6	10
Тема 15. Європейський досвід стратегічного управління розвитком територій та можливості його імплементації в Україні.	2	2	6	10
Разом за модулем 3. Реалізація, моніторинг та забезпечення сталого розвитку територій.	10	10	30	50
Усього годин	30	30	90	150
Курсовий проєкт (робота)	-	-	-	30

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні засади стратегічного управління розвитком територій.	2
2	Тема 2. Нормативно-правове забезпечення стратегічного планування територіального розвитку в Україні.	2
3	Тема 3. Система публічного управління та її роль у розвитку територій.	2
4	Тема 4. Децентралізація та її вплив на стратегічний розвиток територіальних громад.	2
5	Тема 5. Аналіз соціально-економічного стану територій як основа стратегічного планування.	2

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
6	Тема 6. SWOT-аналіз та інші інструменти стратегічного аналізу територій.	2
7	Тема 7. Формування стратегічного бачення, місії та цілей розвитку територій.	2
8	Тема 8. Розроблення стратегії розвитку територіальної громади.	2
9	Тема 9. Управління ресурсним потенціалом територій.	2
10	Тема 10. Інвестиційна політика та механізми залучення інвестицій у розвиток територій.	2
11	Тема 11. Сталий розвиток територій та принципи екологічної збалансованості.	2
12	Тема 12. Проектний підхід у реалізації стратегій розвитку територій.	2
13	Тема 13. Моніторинг, оцінювання та коригування стратегій розвитку територій.	2
14	Тема 14. Міжмуніципальне співробітництво та партнерство у стратегічному розвитку територій.	2
15	Тема 15. Європейський досвід стратегічного управління розвитком територій та можливості його імплементації в Україні.	2
Всього годин		30

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні засади стратегічного управління розвитком територій.	2
2	Тема 2. Нормативно-правове забезпечення стратегічного планування територіального розвитку в Україні.	2
3	Тема 3. Система публічного управління та її роль у розвитку територій.	2
4	Тема 4. Децентралізація та її вплив на стратегічний розвиток територіальних громад.	2

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
5	Тема 5. Аналіз соціально-економічного стану територій як основа стратегічного планування.	2
6	Тема 6. SWOT-аналіз та інші інструменти стратегічного аналізу територій.	2
7	Тема 7. Формування стратегічного бачення, місії та цілей розвитку територій.	2
8	Тема 8. Розроблення стратегії розвитку територіальної громади.	2
9	Тема 9. Управління ресурсним потенціалом територій.	2
10	Тема 10. Інвестиційна політика та механізми залучення інвестицій у розвиток територій.	2
11	Тема 11. Сталий розвиток територій та принципи екологічної збалансованості.	2
12	Тема 12. Проектний підхід у реалізації стратегій розвитку територій.	2
13	Тема 13. Моніторинг, оцінювання та коригування стратегій розвитку територій.	2
14	Тема 14. Міжмуніципальне співробітництво та партнерство у стратегічному розвитку територій.	2
15	Тема 15. Європейський досвід стратегічного управління розвитком територій та можливості його імплементації в Україні.	2
Всього годин		30

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні засади стратегічного управління розвитком територій.	6
2	Тема 2. Нормативно-правове забезпечення стратегічного планування територіального розвитку в Україні.	6
3	Тема 3. Система публічного управління та її роль у розвитку територій.	6

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
4	Тема 4. Децентралізація та її вплив на стратегічний розвиток територіальних громад.	6
5	Тема 5. Аналіз соціально-економічного стану територій як основа стратегічного планування.	6
6	Тема 6. SWOT-аналіз та інші інструменти стратегічного аналізу територій.	6
7	Тема 7. Формування стратегічного бачення, місії та цілей розвитку територій.	6
8	Тема 8. Розроблення стратегії розвитку територіальної громади.	6
9	Тема 9. Управління ресурсним потенціалом територій.	6
10	Тема 10. Інвестиційна політика та механізми залучення інвестицій у розвиток територій.	6
11	Тема 11. Сталий розвиток територій та принципи екологічної збалансованості.	6
12	Тема 12. Проектний підхід у реалізації стратегій розвитку територій.	6
13	Тема 13. Моніторинг, оцінювання та коригування стратегій розвитку територій.	6
14	Тема 14. Міжмуніципальне співробітництво та партнерство у стратегічному розвитку територій.	6
15	Тема 15. Європейський досвід стратегічного управління розвитком територій та можливості його імплементації в Україні.	6
Всього годин		90

Методи навчання

Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне опитування для перевірки розуміння теоретичних засад та концепцій публічної політики
- тестування для оцінки знань щодо етапів формування та реалізації публічних політик
- написання есе або аналітичних доповідей для оцінки здатності аналізувати сучасні підходи та інноваційні концепції у цій сфері

- захист реферату або презентації щодо аналізу конкретних публічних політичних стратегій або програм
- поточне оцінювання участі у дискусіях, обговореннях та практичних заняттях
- підсумковий залік, що включає комплексну оцінку знань та навичок, здобутих під час курсу

Методи навчання:

- лекції з інтерактивними елементами та обговореннями сучасних концепцій публічної політики
- метод кейс-стаді для практичного застосування теоретичних знань
- дискусії та дебати для розвитку навичок аргументації та критичного мислення
- групові проекти та презентації для формування командної роботи та навичок комунікації
- моделювання процесів прийняття політичних рішень та симуляційні ігри для ілюстрації механізмів реалізації політик
- аналіз та обговорення актуальних публічних політик через сучасні комунікаційні технології
- самостійна робота з аналізу документів та джерел для розвитку навичок дослідження та критичного аналізу

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 1. Теоретико-правові та управлінські основи стратегічного розвитку територій.		
Практична робота 1. Теоретичні засади стратегічного управління розвитком територій.	ПРН 5, ПРН 6 Знати нормативно-правову базу стратегічного планування територіального розвитку в Україні. Аналізувати вплив процесів децентралізації на розвиток територіальних громад та їх стратегічну спроможність.	10
Практична робота 2. Нормативно-правове забезпечення стратегічного планування територіального розвитку в Україні.		10

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Практична робота 3. Система публічного управління та її роль у розвитку територій.	Оцінювати сучасні тенденції та проблеми управління територіальним розвитком в умовах реформування системи публічного управління.	10
Практична робота 4. Децентралізація та її вплив на стратегічний розвиток територіальних громад.		10
Самостійна робота. №1		30
Модульна контрольна № 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Стратегічний аналіз, планування та ресурсне забезпечення розвитку територій		
Практична робота 5. Аналіз соціально-економічного стану територій як основа стратегічного планування.	ПРН 8, ПРН 13. Здійснювати аналіз соціально-економічного стану територій для визначення проблем і перспектив їх розвитку. Використовувати інструменти стратегічного аналізу (SWOT-аналіз, PEST-аналіз, бенчмаркінг тощо) при оцінюванні потенціалу територій. Оцінювати ресурсний потенціал територій та визначати напрями його ефективного використання. Обґрунтовувати інвестиційні пріоритети та механізми залучення інвестицій для забезпечення сталого розвитку територій.	10
Практична робота 6. SWOT-аналіз та інші інструменти стратегічного аналізу територій.		10
Практична робота 7. Формування стратегічного бачення, місії та цілей розвитку територій.		10
Практична робота 8. Розроблення стратегії розвитку територіальної громади.		10
Практична робота 9. Управління ресурсним потенціалом територій.		10
Практична робота 10. Інвестиційна політика та механізми залучення інвестицій у розвиток територій.		10
Самостійна робота №2.		10
Модульна контрольна №2.		30
Всього за модулем 2		100
Модуль 3. Реалізація, моніторинг та забезпечення сталого розвитку територій		

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Практична робота 11. Сталий розвиток територій та принципи екологічної збалансованості.	ПРН 14, ПРН 17. Розуміти концепцію сталого розвитку територій та принципи екологічної, соціальної й економічної збалансованості. Застосовувати проєктний підхід для реалізації стратегій розвитку територіальних громад. Використовувати механізми міжмуніципального співробітництва та партнерства для вирішення питань місцевого розвитку. Аналізувати європейський досвід стратегічного управління територіями та визначати можливості його адаптації до українських умов.	10
Практична робота 12. Проєктний підхід у реалізації стратегій розвитку територій.		10
Практична робота 13. Моніторинг, оцінювання та коригування стратегій розвитку територій.		10
Практична робота 14. Міжмуніципальне співробітництво та партнерство у стратегічному розвитку територій.		10
Практична робота 15. Європейський досвід стратегічного управління розвитком територій та можливості його імплементації в Україні.		10
Самостійна робота №3		20
Модульна контрольна №3		30
Всього за модулем 3		100
Навчальна робота (разом за семестр)		70
Підсумковий екзамен		30
Разом за курс		100

Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
90-100	відмінно
74-89	добре

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Лабораторні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни. Перескладання модульних робіт допускається за наявності поважних причин у визначені кафедрою строки.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування, використання сторонніх матеріалів і несанкціонованих пристроїв під час виконання контрольних робіт, заліку або екзамену заборонено.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. Пропуски відпрацьовуються згідно з індивідуальним графіком та правилами кафедри.

Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5895>)

Рекомендовані джерела інформації

- Механізми управління розвитком територій: зб. наукових праць. Житомир: Поліський національний університет, 2024. 420 с.
- Манн Р. В., Огородніков В. Ю. Теоретичні засади стратегічного управління регіональним розвитком: сутність та етапи реалізації. Економіка та суспільство. 2023. Вип. 50. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2803> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-88>

3. Гурінчук О. Б. Розвиток публічного управління через призму цифрових інновацій: організаційно-інформаційне забезпечення в умовах змін. Проблеми сучасних трансформацій. 2024. № 16. С. 51-60. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-16-04-15>.
4. Мовчанюк А. В. Публічне управління як стратегічний інструмент для забезпечення сталого розвитку територій. Економіка та суспільство. 2024. № 60. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/3593/3524/>
5. Кіш Г. В. Чинники регіонального розвитку та їх стратегічне управління. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2022. № 1. С. 118–123. DOI: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2022-1-19>.
6. Дія Центр. URL: <https://center.diia.gov.ua/>
7. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 05.02.2015 № 156-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>. 33.
8. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 14.05.2020 № 157-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text>.
9. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>.
10. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.
11. Про правовий режим надзвичайного стану : Закон України від 16.03.2000 № 1550-III /. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text>.
12. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97%D0%B2%D1%80#Text>.
13. Олійник Н. Понятійно-категоріальний апарат дослідження механізмів публічного управління у сфері формування системи національної стандартизації. Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення. 2025. Вип. 11. С. 100-107. DOI: <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2025-11-100-107>.
14. How to Meet EU Accession Requirements in the Field of Chapter 22: Regional Policy and Coordination of Structural Instruments : Strategic Recommendations for Implementation of State Regional Development Policy in Ukraine. Kyiv : U-LEAD with Europe, 2025. URL:

https://decentralization.gov.ua/uploads/attachment/document/1579/0_ConceptPaper_SUMMARY_24.12.2024_ENG.pdf

15. Інститут громадянського суспільства : офіційний вебсайт. URL: <https://www.csi.org.ua/>